

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGUYỄN CÔNG THẮNG

**XỬ LÝ NỢ XẤU
TẠI CÁC NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Chuyên ngành: QUẢN TRỊ KINH DOANH

THÁI NGUYÊN - 2014

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN CÔNG THẮNG

XỬ LÝ NỢ XẤU
TẠI CÁC NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN

Chuyên ngành: QUẢN TRỊ KINH DOANH
Mã số: 60 34 01 02

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. TRẦN VĂN HỘI

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn thạc sỹ: “*Xử lý nợ xấu tại các ngân hàng thương mại cổ phần trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên*” là công trình nghiên cứu khoa học độc lập của riêng tôi. Các số liệu, kết quả tính toán nêu trong luận văn là trung thực và có nguồn gốc rõ ràng; những kết luận khoa học của luận văn chưa từng được công bố tại bất cứ công trình, tài liệu nào trước đây.

Thái Nguyên, tháng 12 năm 2014

Tác giả luận văn

Nguyễn Công Thắng

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện Luận văn này, tôi đã nhận được sự quan tâm giúp đỡ của Quý thầy, cô, bạn bè, đồng nghiệp.

Trước tiên, tôi xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu, các thầy cô giáo Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh - Đại học Thái Nguyên đã nhiệt tình giảng dạy, truyền đạt kiến thức và giúp đỡ tôi trong quá trình theo học và hoàn thiện luận văn.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn đến **TS.Trần Văn Hợi**, người đã định hướng cho chủ đề nghiên cứu; nghiêm túc về mặt khoa học và tận tình giúp đỡ tôi về mọi mặt để hoàn thành luận văn.

Xin cảm ơn các vị lãnh đạo và chuyên viên Ngân hàng Nhà nước tỉnh Thái Nguyên, Cục Thống kê tỉnh Thái Nguyên, Sở Kế hoạch và Đầu tư tỉnh Thái Nguyên; các đồng nghiệp đang công tác tại các ngân hàng trên địa bàn đã cung cấp thông tin, tài liệu và hợp tác giúp đỡ tôi trong quá trình thực hiện luận văn.

Xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 12 năm 2014

Tác giả luận văn

Nguyễn Công Thắng

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT.....	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu	2
4. Ý nghĩa khoa học của đề tài nghiên cứu	3
5. Những đóng góp dự kiến mới của đề tài	3
6. Tên và bố cục của đề tài.....	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ NỢ XẤU VÀ XỬ	
LÝ NỢ XẤU CỦA CÁC NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI.....	5
1.1. Những vấn đề lý luận cơ bản về nợ xấu.....	5
1.1.1. Rủi ro là đặc trưng gắn liền với hoạt động tín dụng của các NHTM.....	5
1.1.2. Các khái niệm và quan điểm về nợ xấu	8
1.1.3. Các phương pháp phân loại nợ và trích lập dự phòng rủi ro tín dụng	10
1.1.4. Các nguyên nhân cơ bản phát sinh nợ xấu	17
1.2. Những vấn đề cơ bản về xử lý nợ xấu	23
1.2.1. Xử lý nợ xấu dưới góc độ NHTM	23
1.2.2. Xử lý nợ xấu dưới góc độ cơ quan quản lý Nhà nước	24
1.3. Kinh nghiệm của một số quốc gia trong xử lý nợ xấu	28
1.3.1. Xử lý nợ xấu tại Hàn quốc.....	28
1.3.2. Xử lý nợ xấu tại Trung quốc	31
1.3.3. Đánh giá chung về xử lý nợ xấu của một số quốc gia.....	34
1.4. Bài học kinh nghiệm cho Việt Nam.....	36
1.4.1. Tuân thủ các nguyên tắc xử lý nợ xấu.....	36
1.4.2. Tích cực, quyết liệt trong công tác xử lý nợ xấu	37

1.4.3. Xử lý triệt để nợ xấu, không coi việc mua bán nợ đã là giải quyết xong nợ xấu.....	38
1.4.4. Cần sự phối hợp, nỗ lực chung của nhiều ngành, của xã hội - nhưng trách nhiệm chính vẫn là của ngành ngân hàng.....	38
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	40
2.1. Các câu hỏi nghiên cứu	40
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	40
2.2.1. Phương pháp chọn điểm nghiên cứu	40
2.2.2. Phương pháp thu thập thông tin	40
2.2.3. Phương pháp xử lý số liệu	43
2.2.4. Phương pháp phân tích thông tin	43
2.3. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu	44
2.3.1. Tổng dư nợ.....	44
2.3.2. Số dư nợ xấu.....	45
2.3.3. Tốc độ tăng trưởng tín dụng	45
2.3.4. Tốc độ tăng nợ xấu	45
2.3.5. Tỷ lệ nợ xấu	46
2.3.6. Tỷ trọng nợ xấu theo nhóm nợ/Theo kỳ hạn/Theo đối tượng vay vốn/Theo mục đích vay vốn.....	46
2.3.7. Biến động tăng, giảm nợ xấu theo nhóm nợ/Theo kỳ hạn/Theo đối tượng vay vốn/Theo mục đích vay vốn	46
Chương 3: THỰC TRẠNG NỢ XẤU CỦA CÁC NHTMCP TẠI ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN.....	48
3.1. Giới thiệu về các NHTMCP trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	48
3.1.1. Thời gian khai trương và hoạt động	48
3.1.2. Các hoạt động kinh doanh chủ yếu.....	49
3.2. Đóng góp của hệ thống NHTM nói chung và hệ thống NHTMCP nói riêng đối với sự phát triển kinh tế của địa phương.	52
3.2.1. Tình hình phát triển kinh tế của Thái Nguyên trong thời gian qua	52
3.2.2. Đóng góp của hệ thống Ngân hàng nói chung và hệ thống NHTMCP tỉnh Thái Nguyên.....	56
3.3. Nợ xấu của các NHTMCP trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	61
3.3.1. Hoạt động tín dụng của các NHTMCP địa bàn tỉnh Thái Nguyên.....	61

3.3.2. Nợ xấu của các NHTMCP trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên.....	66
3.3.3. Một số nguyên nhân phát sinh nợ xấu.....	74
3.4. Ảnh hưởng của nợ xấu đến hoạt động kinh tế tại địa phương	83
3.4.1. Ảnh hưởng đến các NH.....	83
3.4.2. Ảnh hưởng đến các doanh nghiệp	85
3.4.3. Các vấn đề liên quan khác	85
3.5. Các giải pháp xử lý nợ xấu đang được các NHTMCP trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên áp dụng.	86
3.5.1. Kết quả điều tra qua Bảng câu hỏi khảo sát.....	86
3.5.2. Kết quả phỏng vấn.....	88
3.6. Các vấn đề rút ra khi nghiên cứu tình hình nợ xấu tại các NHTMCP tỉnh Thái Nguyên.....	90
Chương 4: CÁC GIẢI PHÁP XỬ LÝ NỢ XẤU CỦA CÁC NHTMCP TẠI ĐỊA BÀN THÁI NGUYÊN	92
4.1. Những nguyên tắc xử lý nợ xấu	92
4.2. Mục tiêu xử lý nợ xấu	93
4.2.1. Định hướng xử lý nợ xấu	93
4.2.2. Mục tiêu xử lý nợ xấu	93
4.3. Một số giải pháp xử lý nợ xấu.....	93
4.3.1. Giải pháp chung	93
4.3.2. Giải pháp về phía các NHTMCP	95
4.3.3. Giải pháp từ phía khách hàng.....	103
4.4. Kiến nghị.....	105
4.4.1. Một số kiến nghị với các NHTMCP trên địa bàn	105
4.4.2. Kiến nghị với NHNN	106
KẾT LUẬN	110
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	111
PHỤ LỤC	113

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

Từ viết tắt	Nguyên nghĩa tiếng Việt	Nguyên nghĩa tiếng Anh
ABBank	NHTMCP An bình	
ABC	Ngân hàng nông nghiệp Trung quốc	Agricultural Bank of China
ACB	NHTMCP Á châu	
BIS	Ngân hàng thanh toán quốc tế	Bank for International Settlement
BOC	Ngân hàng Trung quốc	The Bank of China
CCB	Ngân hàng xây dựng Trung quốc	Construction Bank of China
CNY	Nhân dân tệ	Chinese Yuan
ICBC	Ngân hàng công thương Trung quốc	Industrial and Commercial Bank of China
IMF	Quỹ tiền tệ quốc tế	International Monetary Fund
KRW	Won Hàn quốc	Korean Won
MBB	NHTMCP Quân đội	
MSB	NHTMCP Hàng hải	
Navibank	NHTMCP Nam việt	
NHNN	Ngân hàng nhà nước	
NHTM	Ngân hàng thương mại	
NHTMCP	Ngân hàng thương mại cổ phần	
Sacombank	NHTMCP Sài gòn thương tín	
Seabank	NHTMCP Đông nam á	
TCB	NHTMCP Kỹ thương	
TSBĐ	Tài sản bảo đảm	
VIB	NHTMCP Quốc tế	
VP bank	NHTMCP Việt Nam thịnh vượng	
WB	Ngân hàng thế giới	World Bank

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1. Phân loại nợ của IMF, WB	11
Bảng 1.2. Phân loại nợ của BIS	12
Bảng 1.3. Số nhóm nợ và tỷ lệ trích dự phòng rủi ro tại một số quốc gia	13
Bảng 1.4. Phân loại nợ đối với nhiều khoản vay của khách hàng	13
Bảng 1.5. Một số sự khác biệt của Thông tư 02/2013/TT-NHNN so với Quyết định 493/2005/NHNN	15
Bảng 1.6. Cách xác định dự phòng rủi ro cụ thể hiện tại của Việt Nam	16
Bảng 1.7: Xử lý nợ xấu tại Trung quốc (đến 2001)	34
Bảng 1.8: Tỷ lệ nợ xấu 4 NHTM nhà nước Trung quốc năm 2001 - 2004	34
Bảng 3.1. Các NHTMCP tại Thái Nguyên đến 31/12/2013	48
Bảng 3.2: Một số chỉ tiêu khu vực DN tỉnh Thái Nguyên (2009 - 2012)	54
Bảng 3.3: Giá trị tổng sản phẩm tỉnh Thái Nguyên (2010-2012) theo giá hiện hành	55
Bảng 3.4. GDP bình quân đầu người Thái Nguyên và một số địa bàn	55
Bảng 3.5. Thị phần huy động và tín dụng các NHTMCP Thái Nguyên	59
Bảng 3.6. Dự nợ tín dụng các NHTMCP tại Thái Nguyên	62
Bảng 3.7: Tốc độ tăng trưởng tín dụng các NHTMCP Thái Nguyên	62
Bảng 3.8: Cơ cấu cho vay theo thời hạn của các NHTMCP Thái Nguyên	63
Bảng 3.9: Cho vay trung dài hạn một số NHTMCP tại Thái Nguyên	63
Bảng 3.10: Cho vay theo đối tượng khách hàng các NHTMCP Thái Nguyên	64
Bảng 3.11: Một số ngân hàng có tỷ trọng cho vay cá nhân cao	65
Bảng 3.12: Cho vay tiêu dùng của các NHTMCP tại Thái Nguyên	65
Bảng 3.13: Nợ xấu của các NHTMCP Thái Nguyên	66
Bảng 3.14: Biến động nợ xấu trong kỳ 2012 -2013 theo nhóm nợ	69
Bảng 3.15: Tình hình tăng dự nợ xấu theo nhóm nợ (2011 - 2013)	70
Bảng 3.16: Biến động nợ xấu trong kỳ 2012 -2013 theo kỳ hạn cho vay	71
Bảng 3.17: Biến động nợ xấu theo đối tượng khách hàng	73
Bảng 3.18: Biến động nợ xấu theo sản phẩm, lĩnh vực cho vay	74
Bảng 3.19: Tổng hợp số phiếu điều tra phát ra, thu về	75

Bảng 3.20: Tổng hợp số lượng hồ sơ khảo sát.....	76
Bảng 3.21: Thông tin chung của các đối tượng tham gia khảo sát	77
Bảng 3.22: Tổng hợp nguyên nhân nợ xấu theo phiếu khảo sát	78
Bảng 3.23: Tổng hợp nguyên nhân khác qua khảo sát	80
Bảng 3.24: Nguyên nhân nợ xấu qua khảo sát hồ sơ thực tế	82
Bảng 3.25: Các giải pháp xử lý nợ xấu đang được áp dụng	86
Bảng 3.26: Các giải pháp xử lý nợ xấu khác qua khảo sát	87
Bảng 3.27: Khảo sát về trách nhiệm xử lý nợ xấu	89